

מה תורים, שיש להן אצבע יתרה, וזפק, וקורקבן נקלה, ואין דורסין ואוכלין הרי הן טהורין. אף כל עוף כיוצא בהן, טהורין. (104)

ואם כן קשה, אמאי אמרה המשנה שסימני העוף לא נאמרו בתורה, והרי ילפינן להו מבנין אב מנשר!?

ומשנינן: אמר אביי: מה שאמרה המשנה שלא נאמרו בתורה סימני העוף, היינו, לא נאמר פירושן מדברי תורה. שלא נתפרשו הסימנים בפירוש בתורה, אלא מדברי סופרים ילפינן להו — מבנין אב, מנשר ומתורין.

תני רבי חייא: עוף הבא לפנינו בסימן אחד של טהרה — טהור וכל שכן אם בא בשנים או בשלשה סימנים של טהרה, ובלבד שיכיר בו שאינו מעשרים וארבעה עופות הטמאים המפורשים בתורה, לפי שאין דומה עוף שיש לו סימן אחד, לנשר, שהוא עוף טמא.

נשר, דלית ליה כלל שום סימן טהרה, הוא שאמר רחמנא דלא תיכול אותו. הא איכא עוף דאית ליה חד סימן טהרה — תיכול!

והוינן בה: מדוע נלמד מנשר להכשיר עוף הבא בסימן אחד!?

ולילף מתורין: מה תורין, דאיכא בהו כולהו ארבעה סימני טהרה, ואותם התורה הכשירה, אף הכי נמי שאר עופות, רק עד דאיכא כולהו ארבעה סימני טהרה — ליתכשרו. אבל בפחות מארבעה סימני טהרה, לא נכשיר אותם!?

ופרכינן: ולא?! וכי לא נאמרו בתורה סימני העוף!?

והתניא: כתיב בתורה בפרשת העופות הטמאים "את הנשר".

א-א וילפינן מיניה בבנין אב: מה נשר מיוחד בארבעה דברים:

א. שאין לו אצבע יתרה גבוהה אחרי שאר האצבעות.

ב. ואין לו זפק. כיס שהאוכל מתקבץ בו.

ג. ואין קורקבנו נקלה מן הבשר בלא חיתוך סכין.

ד. ודורס אווזו בצפורניו ומגביה מן הקרקע, ואוכל —

הרי הוא טמא.

אף כל עוף כיוצא בו, שאין לו את ארבעת הסימנים הללו, הרי הוא טמא. אבל עוף, שיש בו אחד מארבעת הסימנים הרי הוא טהור, חוץ מהעופות המפורשים בתורה שהם טמאים, אף על פי שיש להם סימן טהרה.

וכמו כן כתיב בתורה "תורין", שהם עופות טהורים, שהרי מהם מביאים קרבנות העוף. ומתתורים הללו אתה למד בבנין אב לשאר העופות:

הרישא, שמשמע ממנה שעוף הבא בסימן אחד טהור, לסיפא דמשמע ממנה שצריך ארבעה סימנים להכשיר את העוף.

מבואר שגם ארץ בני עמון נכבשה על ידי סיחון.

104. ולקמן מישבת הגמרא את הסתירה שבין

ומשנינן: **אם כן**, אם תאמר דבעינן ארבעת סימני טהרה, **שאר עשרים וארבעה עופות טמאים דכתב רחמנא**, למה לי? והרי השתא, עוף דאית ליה תרי סימני טהרה **לא אכלינן** [כדבעית למילף מעורב], פרס ועזניה, דאית ליה לכל אחד מהם חד סימן טהרה, **מיבעיא** למיכתב דלא אכלינן?

ומקשינן: **וניגמר מפרס ועזניה**, דכי היכא דפרס ועזניה שיש להם סימן אחד של טהרה אסורים הם באכילה, אף כל עוף הבא בסימן אחד אסור הוא באכילה!?

ומשנינן: **אם כן**, דבעית למימר דאפילו עוף הבא בסימן אחד של טהרה לא תיכול, **נשר**, שאין לו אף סימן טהרה, **דכתב רחמנא** דאסור באכילה, למה לי?

השתא, היכא דאית ליה חד סימן **לא אכלינן** [כדבעית למילף מפרס ועזניה], נשר, דלית ליה כלל שום סימן טהרה, **מיבעיא** למימר דלא אכלינן!?

אלא, שמע מינה, שאין ללמוד מפרס ועזניה לאסור כל עוף הבא בסימן אחד.

אלא, מנשר ילפינן כך:

נשר, דלית ליה כלל שום סימן טהרה, הוא **דלא תיכול**. הא כל עוף דאית ליה חד סימן טהרה — **אכול**! וכל שכן אם יש לו שנים או שלשה סימני טהרה, תיכול. מלבד העופות המפורטים בתורה, שם, אף על פי שיש להם סימני טהרה, אותם לא תיכול [ולכן פירטה אותם התורה לאיסור, כדי שלא נלמד מנשר להתיר אותם].

ופרכינן: **ואלא**, טעמא דכתב רחמנא **נשר**, ומשום הכי קים לן שעוף הבא בסימן אחד טהור הוא. **הא לאו הכי**, אם לא היה נכתב

ומשנינן: **אם כן**, אם תאמר דבעינן ארבעת סימני טהרה, **שאר עשרים וארבעה עופות טמאים דכתב רחמנא**, למה לי? הלא אין באף אחד מהן את כל ארבעת סימני טהרה. ומכך שהוצרך הכתוב לומר שאסור לאוכלם, משמע שבסימן אחד של טהרה די להכשיר את העוף.

ומקשינן: **ונילף מינייהו**, בכל שכן מעשרים עופות הטמאים המזכרים בתורה שיש להם שלשת סימני טהרה. ונימא: **מה התם**, שיש להו **תלתא** שלשה סימני טהרה, ובכל זאת **לא אכלינן** להו. אף כל עוף הבא בתלתא סימנים, נילף שהוא טמא **ולא ניכול** ליה, **וכל שכן** עוף שיש בו רק תרי סימנים, **וחד סימן**, שלא נאכל אותם!?

ומשנינן: **אם כן**, שאפילו עוף הבא בשלשה סימנין ילפינן לאסור מעופות המפורשים בתורה — **עורב**, **דכתב רחמנא** שהוא עוף טמא, אף על פי שיש לו רק שני סימני טהרה, **למה לי?**

השתא, היכא דאית ליה **תלתא** סימנים של טהרה **לא אכלינן**, עורב, דאית ליה תרי סימנין בלבד, **מיבעיא** למיכתב דלא אכלינן! ומכך שכתבה התורה שאסור לאכול עורב, שיש בו שני סימני טהרה, שמע מינה שבשלשה סימני טהרה, עוף טהור הוא!

ומקשינן: **ולילף מעורב: מה התם**, בעורב, שיש לו תרי סימנים, **לא אכלינן**, אף כל עוף הבא בתרי סימנים, **לא אכלינן**!?

ומשנינן: **אם כן**, אם תאמר שאפילו עוף הבא בשני סימני טהרה אסור הוא, **פרס ועזניה**, שיש להם רק סימן טהרה אחד,